

Αριθμός 3/2022

Πράξη της Επιτροπής του άρθρου 20^Α παρ.1 του ν. 4842/2021

Η Επιτροπή του άρθρου 20^Α παρ.1 του ν. 4842/2021, όπως ισχύει, αποτελείται από την Πρόεδρο του Αρείου Πάγου Μαρία Γεωργίου, την αρχαιότερη Αντιπρόεδρο και Πρόεδρο του καθ' ύλη αρμοδίου Πολιτικού Τμήματος (Δ') Κωστούλα Φλουρή – Χαλεβίδου και τον Αντιπρόεδρο Νικόλαο Πιπιλίγκα, Πρόεδρο του Β2 Πολιτικού Τμήματος.

Συνήλθε στις 14 Ιουνίου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 13.30 μμ. στο γραφείο της Προέδρου του Αρείου Πάγου, χωρίς την παρουσία γραμματέα, προκειμένου ν' αποφανθεί επί της από 24.5.2022 αίτησης (αριθ. πρωτ. 1159/25.5.2022) της εδρεύουσας στην Αθήνα ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ», που εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους δικηγόρους της Σπυρίδωνα Τσαντίνη και Χαράλαμπο Συνοδινό, στρεφόμενης κατά του εδρεύοντος στην Αθήνα σωματείου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.)», που εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους δικηγόρους του Ιάκωβο Βενιέρη, Δημήτριο Σπυράκο και Βίκτωρα Τσιαφούτη, παραστάτος και του προσθέτως υπέρ του ως άνω σωματείου παρεμβάντος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, τον οποίο εκπροσώπησε ο Πρόεδρος αυτού Δημήτρης Βερβεσός και ο πληρεξούσιος δικηγόρος Γεώργιος Μεντής.

Αφού έλαβε υπόψη:

α) το άρθρο 20^Α του ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 2 του Κεφαλαίου Α του μέρους Α του ν. 4842/2021 (ΦΕΚ Α 190/13.10.2021) και ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 120 του ίδιου νόμου από 1.1.2022.

β) το άρθρο 116 παρ.1^α του ως άνω νόμου ν. 4842/2021, όπως διορθώθηκε με το άρθρο 65 παρ.1 του ν. 4871/2021 (ΦΕΚ Α

246/10.12.2021), σύμφωνα με το οποίο το άρθρο 20^Α του ΚΠολΔ εφαρμόζεται για τα ένδικα βοηθήματα και δικόγραφα που πρόκειται να κατατεθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου (4842/2021).

γ) την από 24.5.2022 αίτηση (αριθ. πρωτ. 1159/25.5.2022), με την οποία η αιτούσα ανώνυμη εταιρεία ζητεί, κατ' επίκληση του άρθρου 20^Α ΚΠολΔ την εισαγωγή προς εκδίκαση στην Πλήρη Ολομέλεια του Αρείου Πάγου της κατά το άρθρο 10 παρ.16 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, εκκρεμούς ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών συλλογικής αγωγής (με ΓΑΚ 39891/2022 και ΕΑΚ 197/2022) του εδρεύοντος στην Αθήνα σωματίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.)» κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ». Με την υπό κρίση αίτηση προβάλλεται ότι με την ως άνω συλλογική αγωγή τίθενται προς εξέταση ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, τα οποία δεν έχουν αντιμετωπισθεί νομολογιακά και ειδικότερα εάν είναι νόμιμη η εκ μέρους της αιτούσας μονομερής τροποποίηση των γενικών όρων συναλλαγών των συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη μεθοδολογία των χρεώσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από άποψη εφαρμογής του ν. 2251/1994 για την προστασία του καταναλωτή (άρθ. 2 παρ. 7 στοιχ. ε αυτού) και του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΠΗΕ) (άρθ. 21 και 30 αυτού και 11 παρ.2, 1 παρ.2 περ. ε του Παραρτήματος ΙΙ αυτού), εάν είναι νόμιμη η ένταξη της νέας ρήτρας αναπροσαρμογής στις εκκρεμείς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, εάν είναι νόμιμη από άποψη διαφάνειας ο γενικός όρος συναλλαγών αριθ. 9 (που αφορά αναπροσαρμογή του αντίτιμου κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας) στις συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας οικιακού πελάτη ή μη οικιακού πελάτη με ισχύ παροχής έως 25 ΚVA και εάν είναι νόμιμες από άποψη δικαίου προστασίας του καταναλωτή και Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας οι γενικοί όροι συναλλαγών των συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με τους καταναλωτές που:

α) ορίζουν ως αρμόδια για την επίλυση των διαφορών τα πολιτικά δικαστήρια της έδρας του προμηθευτή (όρος 16.3), β) προβλέπουν ότι η ακυρότητα όρου της σύμβασης δεν επηρεάζει το κύρος οποιουδήποτε άλλου όρου (όρος 17),

γ) καθορίζουν τη διαδικασία τροποποίησης όρων της σύμβασης (όρος 18.1), δ) απαιτούν την τήρηση ορισμένης διαδικασίας αντιρρήσεων ως προϋπόθεση προσφυγής σε δικαστική ή εξώδικη επίλυση της διαφοράς (όρος 6.5.1), ε) προβλέπουν δικαίωμα αναπροσαρμογής της εγγύησης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της σύμβασης, στ) προβλέπουν συμψηφισμό και όχι επιστροφή του συνόλου της εγγύησης κατά τη λήξη της σύμβασης (όρος 7.6), στ) προβλέπουν εξόφληση της οφειλής, προκειμένου ο καταναλωτής να προβεί σε αλλαγή προμηθευτή, ακόμη και αν ο καταναλωτής αμφισβητεί την οφειλή του (όρος 9.1), ως και των ειδικών όρων 3 και 4 των προγραμμάτων “My Home Enter” και “my home Enter +” ως προς τη ρήτρα πρόωρης αποχώρησης των καταναλωτών από τα προγράμματα αυτά.

δ) τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 16 και 20 του ν. 2251/1994, όπως τροποποιηθείς ισχύει, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί από την πάγια νομολογία του Αρείου Πάγου, από τις οποίες προκύπτει ότι η συλλογική αγωγή, αποτελούσα θεσμό συλλογικής προστασίας των καταναλωτών προς διαφύλαξη των συμφερόντων τους σε συλλογικό επίπεδο, έχει ως αντικείμενο την αυθεντική βεβαίωση αντικαταναλωτικής συμπεριφοράς εκ μέρους του προμηθευτή ή του παρόχου υπηρεσιών και την απαγόρευσή της ή τη διάπλαση καταστάσεως με την επιβολή αντίρροπων ρυθμιστικών μέτρων χάριν της προστασίας των καταναλωτών, από την απόφαση δε που εκδίδεται επ’ αυτής και δέχεται τη συλλογική αγωγή παράγεται μια ιδιότυπη δεσμευτικότητα που ισχύει έναντι πάντων, με συνέπεια με την έκδοσή της να εξαλείφεται ο κίνδυνος δημιουργίας σωρείας δικών σχετικά με το επιλυθέν μέσω αυτής ζήτημα, η δε εκδίκαση των εκκρεμουσών για το ίδιο ζήτημα ατομικών δικών να καθίσταται περιττή, βαίνουσα έτσι παράλληλα προς τον θεσμό της πιλοτικής δίκης του άρθρου 20^Α του ΚΠολΔ που επίσης αποβλέπει στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης σε υποθέσεις που οδηγούν ή αναμένεται να προκαλέσουν μεγάλο αριθμό δικών και μάλιστα η συλλογική αγωγή επιλύει επί της ουσίας το σχετικό ζήτημα οριστικά, χωρίς την ανάγκη αναπομπής της υπόθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο για την κατ’ ουσία έρευνα της διαφοράς, μετά την επίλυση του νομικού ζητήματος από την Πλήρη Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, κατά την παρ.5 του άρθρου 20^Α του ΚΠολΔ.

ε) το ότι τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της επιβολής της ρήτρας αναπροσαρμογής της αντιπαροχής από άποψη δικαίου προστασίας καταναλωτή έχουν ήδη νομολογιακά κριθεί τόσο σε επίπεδο εσωτερικού, όσο και σε επίπεδο ενωσιακού δικαίου σε συλλογικές αγωγές καταναλωτών κατά προμηθευτών σε άλλους τομείς παροχής υπηρεσιών, αλλά και σε επίπεδο ενωσιακού δικαίου σε συμβάσεις παροχής ενέργειας, ενώ οι επί μέρους ειδικές συνθήκες ένταξης της ρήτρας αναπροσαρμογής της αιτούσας στις συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας οικιακού πελάτη ή μη οικιακού πελάτη με ισχύ παροχής έως 25 KVA και η μεθοδολογία εφαρμογής αυτής, ως και η ικανοποίηση ή μη της αρχής της διαφάνειας με βάση τις παρεχόμενες στους καταναλωτές από την αιτούσα πληροφορίες, άπτονται της ουσίας της ένδικης διαφοράς και δεν συνιστούν αυτές καθ' εαυτές επίλυση νέου δυσχερούς ερμηνευτικού νομικού ζητήματος.

στ) το ότι οι επί μέρους ρυθμίσεις των εξουσιοδοτικών διατάξεων των άρθρων 51 και 138 του ν. 4001/2011 και των άρθρων 11 παρ.1 και 2 "Τιμολόγια Προμήθειας", 21 "Καταγγελία Σύμβασης Προμήθειας", 30 "Τροποποίηση όρων Σύμβασης Προμήθειας" του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΠΗΕ), ως και του άρθρου 1 παρ.2 περ. στ του συνημμένου στον πιο πάνω Κώδικα Παραρτήματος II "Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας", το περιεχόμενο των οποίων επικαλείται η αιτούσα με το υπόμνημα, παρά τον λεπτομερή χαρακτήρα τους, καταλείπουν πεδίο διακριτικής ευχέρειας στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας κατά την εφαρμογή αυτών και συνακόλουθα και στην αιτούσα ως προς τις συνθήκες ένταξης, το περιεχόμενο τροποποίησης όρων των συμβάσεων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας με τους καταναλωτές, και ιδίως ως προς τη μεθοδολογία υπολογισμού του αντιτίμου παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και κατά συνέπεια οι επί μέρους συνθήκες και περιστάσεις υπό τις οποίες η αιτούσα προέβη σε τροποποίηση του σχετικού όρου των συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας των καταναλωτών και ιδίως η τήρηση ή μη εκ μέρους αυτής των αρχών τιμολόγησης, ούτως ώστε ν' αντανακλούν το κόστος αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από την αιτούσα στην χονδρεμπορική αγορά και τους μηχανισμούς της, το κόστος της δραστηριότητας εμπορίας και διαχείρισης πελατών και ένα εύλογο κέρδος,

άπτονται της ουσίας της διαφοράς που θα προκύψει από τις αποδείξεις, ενόψει μάλιστα του ότι παγίως γίνεται δεκτό από τη νομολογία του Αρείου Πάγου ότι η έγκριση των σχετικών ρητρών στις συμβάσεις με καταναλωτές με κανονιστικές ρυθμίσεις της διοίκησης δεν αποκλείει τον έλεγχο της συμβατότητας αυτών από την άποψη δικαίου προστασίας του καταναλωτή.

ζ) το ότι η συμβατότητα των περισσότερων από τους πληττόμενους με την ένδικη συλλογική αγωγή επί μέρους λοιπούς γενικούς όρους συναλλαγών που περιέχονται στις συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της αιτούσας με καταναλωτές με τις διατάξεις του δικαίου προστασίας του καταναλωτή και ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 6, 7 περ. ε, κζ και λα, ια και κστ και ια και λβ και 8 του ν. 2251/1994, όπως τροποποιηθείς ισχύει σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 174 του ΑΚ, έχει ήδη επιλυθεί με βάση αποφάσεις του Αρείου Πάγου και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά συνέπεια δεν συνιστούν νέο ερμηνευτικό νομικό ζήτημα προς επίλυση, σε κάθε δε περίπτωση (στις περιπτώσεις που το τιθέμενο νομικό ζήτημα δεν έχει επιλυθεί νομολογιακά) το προς επίλυση νομικό ζήτημα δεν είναι δυσχερές υπό την έννοια της έντονης νομικής αμφισβήτησης και διάστασης στη βιβλιογραφία και αντίθεση επιχειρημάτων στη θεωρία και νομολογία με συνέπεια την αβέβαιη έκβαση ή αμφιταλάντευση των κρινόντων στο δικαστικό και γενικότερα στο νομικό κόσμο.

η) το ότι δεν προβλέπεται κατά νόμο η επιδίκαση δικαστικής δαπάνης κατά την ενώπιον του Αρείου Πάγου διαδικασία της τριμελούς επιτροπής του άρθρου 20^Α του ΚΠολΔ.

θ) το γεγονός ότι για την αίτηση αυτή έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 300 ευρώ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου 510051362952 1121 0066).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 20^Α του ΚΠολΔ (ν. 4842/2021).

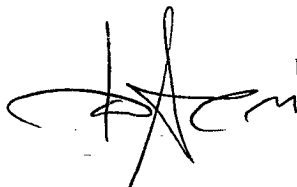
Απορρίπτει την από 24.5.2022 και με αριθ. πρωτ. 1159/25.5.2022 αίτηση.

Διατάσσει να εισαχθεί στο δημόσιο ταμείο το κατατεθέν κατά την υποβολή της ως άνω αίτησης παράβολο.

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2022

Μαρία Γεωργίου

Κωστούλα Φλουρή – Χαλεβίδου

Νικόλαος Πιπιλίγκας